

Spis treści

Wykaz skrótów	31
Wstęp	35
Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie	39
Rozdział 1. Przepisy ogólne	41
Art. 1. [Przedmiot ustawy]	41
I. Zakres regulacji i pojęcie sportu	41
II. Uprawianie i organizowanie sportu	42
1. Pojęcie uprawiania i organizowania sportu	42
2. Określenie zakresu ustawy o sporcie	42
Art. 2. [Pojęcie sportu i kultury fizycznej]	43
I. Sport a prawo	43
II. Definicja sportu	44
1. Czy sport da się zdefiniować?	44
2. Zakres definicji pojęcia sportu we wcześniejszych aktach prawnych	46
3. Zakres definicji pojęcia sportu w art. 2 ustawy	47
4. Myślistwo jako sport?	49
5. E-sport	50
Rozdział 2. Kluby sportowe i związki sportowe	56
Art. 3. [Klub sportowy]	56
I. Regulacja art. 3 ust 1 ustawy (działalność sportowa)	56
1. Pojęcie działalności sportowej	56
2. Rodzaje działalności sportowej	58

3. Formy prowadzenia działalności sportowej	58
4. Osoby fizyczne prowadzące działalność sportową	59
II. Regulacja art. 3 ust. 2 ustawy (kluby sportowe)	59
1. Poprzedni stan prawny	59
2. Geneza art. 3 ust. 2 ustawy	60
3. Pojęcie klubu sportowego	61
4. Katalog form prawnych klubów sportowych	63
Art. 4. [Uczniowski klub sportowy oraz kluby sportowe prowadzone w formie stowarzyszenia, wpisywane do ewidencji prowadzonej przez starostę]	64
I. Uczniowskie kluby sportowe	65
1. Wprowadzenie	65
2. Charakter prawny uczniowskiego klubu sportowego oraz relacja pomiędzy uczniowskim klubem sportowym a innymi klubami sportowymi	66
3. Prowadzenie działalności gospodarczej przez uczniowskie kluby sportowe	68
4. Członkostwo w uczniowskim klubie sportowym	69
5. Wpis i wykreślenie z ewidencji	70
6. Nadzór nad uczniowskimi klubami sportowymi (wzmianka)	73
7. Przyszłość regulacji dotyczącej uczniowskich klubów sportowych	73
II. Kluby sportowe nieprowadzące działalności gospodarczej	74
Art. 5. [Stypendium klubowe]	76
I. Wprowadzenie i rys historyczny	76
II. Zakres regulacji art. 5 ustawy	78
III. Kto może ustanawiać i wypłacać stypendia klubowe	79
IV. Komu może być przyznane stypendium klubowe	80
V. Podstawa prawna przyznania stypendium	82
VI. Dopuszczalność nakazania zwrotu stypendium	86
VII. Stypendium klubowe a okres zatrudnienia	88
Art. 6. [Związek sportowy]	88
I. Zakres regulacji	88
II. Zakładanie związków sportowych	89
1. Kto może założyć związek sportowy	89
2. Udział osób fizycznych i osób prawnych niebędących klubami sportowymi w zakładaniu związków sportowych (art. 6 ust. 1 u.s.)	89

3. Pozostałe wymogi rejestracji związków sportowych	94
III. Funkcjonowanie związków sportowych	94
1. Rodzaje związków sportowych	94
2. Stosowanie przepisów Prawa o stowarzyszeniach	94
3. Funkcjonowanie związków sportowych, organy	95
4. Charakter prawny związku sportowego a charakter prawny polskiego związku sportowego	95
5. Sądowa kontrola uchwał organów związków sportowych	96
Rozdział 3. Polski związek sportowy	100
Art. 7. [Utworzenie polskiego związku sportowego]	100
I. Wprowadzenie	100
II. Sport i dyscypliny sportowe	101
III. Założenie (utworzenie) polskiego związku sportowego	102
1. Wprowadzenie	102
2. Kto może założyć polski związek sportowy	103
3. Kto może być członkiem polskiego związku sportowego	104
4. Zgoda ministra i wpływ organów administracji na proces tworzenia polskich związków sportowych	106
A. Zgoda ministra na założenie polskiego związku sportowego	106
B. Zgoda ministra na brzmienie statutu polskiego związku sportowego	107
IV. Polski związek sportowy jako quasi-organ administracji?	108
V. Stosowanie przepisów Prawa o stowarzyszeniach do polskich związków sportowych	110
1. Odpowiednio a wprost	110
2. Przepisy Prawa o stowarzyszeniach, które należy do polskich związków sportowych stosować z modyfikacjami	111
3. Stosowanie przepisów Kodeksu spółek handlowych posiłkowo do polskich związków sportowych	112
VI. Polskie związki sportowe a międzynarodowe federacje sportowe/Charakter prawny polskich związków sportowych	113
1. Polskie związki sportowe a międzynarodowe federacje sportowe	113
2. Charakter prawny polskich związków sportowych	114

3. Sądowa kontrola uchwał pzs	118
Art. 8. [Członkowie polskiego związku sportowego]	119
I. Wprowadzenie i rys historyczny	120
II. Kryteria członkostwa	120
1. Rodzaje podmiotów – członków polskich związków sportowych	120
2. Klub sportowy i związek sportowy jako członkowie polskich związków sportowych	121
A. Związki sportowe vs. kluby sportowe jako członkowie polskich związków sportowych	121
B. Związek sportowy jako członek polskiego związku sportowego	122
C. Klub sportowy jako członek polskiego związku sportowego	122
3. Inne osoby prawne jako członkowie polskiego związku sportowego	123
4. Osoby fizyczne w polskich związkach sportowych	126
5. Dopuszczalność wprowadzania dodatkowych kryteriów, niewymienionych w art. 8 ustawy, od kandydatów na członków polskiego związku sportowego	127
A. Formalne kryteria (wynikające z ustawy) vs. dodatkowe wymogi	127
B. Dodatkowe kryteria w przypadku osób prawnych, innych aniżeli kluby sportowe i związki sportowe	127
C. Dodatkowe kryteria w przypadku klubów sportowych i związków sportowych	128
a. Dopuszczalność nakładania dodatkowych kryteriów	128
b. Uzasadnienie zakazu narzucania dodatkowych kryteriów	129
c. Prawidłowe praktyki polskich związków sportowych – przykładowe zapisy statutów	130
d. Nieprawidłowe praktyki polskich związków sportowych – przykładowe zapisy statutów	131
e. Stanowisko Ministra Sportu	134
Art. 9. [Władze polskiego związku sportowego]	135
I. Geneza regulacji i rys historyczny	138
1. Geneza regulacji	138

2. Rozszerzenie listy zakazów na mocy nowelizacji z 2015 oraz z 2017 r.	139
II. Zakres regulacji art. 9	143
III. Kadencja władz polskich związków sportowych	143
1. Adresaci regulacji	143
2. Kadencja a mandat	144
3. Określenie czasu trwania kadencji	146
4. Ograniczenie do dwóch kadencji	147
IV. Sprawozdania finansowe polskich związków sportowych	148
1. Wybór biegłego rewidenta	148
2. Podpisanie sprawozdania finansowego	149
3. Rola i zadania członków zarządu oraz ich odpowiedzialność za prawidłowość sprawozdania	149
4. Rola i zadania członków organu kontrolnego oraz ich odpowiedzialność za prawidłowość sprawozdania	152
A. Rola i zadania członków organu kontrolnego	152
B. Brak odpowiedzialności członków organu kontrolnego za prawidłowość sprawozdania	154
V. Zakazy i ograniczenia dotyczące członków zarządów pzs	155
1. Ograniczenia o charakterze personalnym	155
A. Zakres ograniczeń	155
B. Skazanie za przestępstwa	155
C. Praca na rzecz Ministerstwa Sportu	156
D. Zakaz lustracyjny	157
E. Kara za doping w sporcie	158
2. Ograniczenia o charakterze organizacyjnym	159
A. Zakres ograniczeń	159
B. Łączenie funkcji w zarządzie z innymi funkcjami we władzach związku	159
C. Łączenie funkcji w zarządzie z funkcją trenera kadry narodowej i funkcjami w sztabie szkoleniowym	160
3. Ograniczenia dotyczące powiązań kapitałowych	162
A. Zakres ograniczeń	162
B. Zakaz prowadzenia działalności gospodarczej związanej z realizacją przez związek jego zadań statutowych	162
C. Zakaz posiadania akcji lub udziałów w spółkach prawa handlowego	164
D. Zakaz bycia członkiem organu innego podmiotu	166

E. Zakaz bycia prokurentem lub pełnomocnikiem innego podmiotu	167
F. Osoby najbliższe	170
G. Sprzecznosc interesów polskiego związku sportowego z interesami członka zarządu	174
4. Sankcje w razie naruszenia zakazów i ograniczeń	177
VI. Zakazy i ograniczenia dotyczące członków organów kontroli wewnętrznej polskich związków sportowych	178
1. Obowiązki lustracyjne	178
2. Działalność spreczna z interesami pzs	179
Art. 10. [Zakaz koncentracji kapitału]	179
I. Wprowadzenie oraz rys historyczny	180
II. Zakaz koncentracji kapitału w świetle regulacji unijnych	180
III. Zakres i treść regulacji	181
Art. 11. [Zgoda na utworzenie polskiego związku sportowego]	182
I. Wprowadzenie i rys historyczny	184
II. Wniosek o zgodę na założenie polskiego związku sportowego	186
1. Etapy zakładania polskiego związku sportowego	186
2. Wyrażenie zgody na założenie polskiego związku sportowego	187
A. Wymagane dokumenty	187
B. Tryb wyrażenia zgody	188
C. Przesłanki wyrażenia zgody – członkostwo w międzynarodowej federacji sportowej	188
a. Członkostwo w międzynarodowej federacji sportowej uznanej przez MKOl	188
3. Odmowa wyrażenia zgody i tryb odwoławczy	189
A. Katalog przesłanek pozwalających na odmowę wyrażenia zgody na założenie polskiego związku sportowego	189
B. Tryb odwoławczy	190
III. Wymóg działania w jednym sporcie	192
IV. Wykaz polskich związków sportowych	194
Art. 12. [Wpis polskiego związku sportowego do KRS]	196
I. Geneza regulacji	197
II. Zakres regulacji	197
1. Polskie związki sportowe a stowarzyszenia	197
2. Charakter prawny wpisu do KRS	197

3. Dokumenty dołączane do wniosku	198
Art. 12a. [Obowiązek członkostwa w międzynarodowej federacji sportowej]	199
I. Zakres regulacji i rys historyczny	199
II. Międzynarodowe federacje sportowe uznawane przez MKOl	200
1. Pojęcie międzynarodowej federacji sportowej uznawanej przez MKOl	200
2. Dotychczasowa praktyka ministra sportu oraz sądów administracyjnych	201
3. Członkostwo w międzynarodowej federacji sportowej uznawanej przez MKOl jako przesłanka do założenia i funkcjonowania polskiego związku sportowego	202
III. Międzynarodowe federacje sportowe ujęte w wykazie Ministra Sportu (nieuznawane przez MKOl)	203
IV. Sport niepełnosprawnych	205
Art. 12b. [Przekształcenie polskiego związku sportowego w przypadku braku przynależności do właściwej międzynarodowej federacji sportowej]	206
I. Geneza przepisu	206
II. Zakres regulacji	207
1. Polskie związki sportowe, zagrożone degradacją (stan na dzień dzisiejszy)	207
A. Kto może być adresatem decyzji ministra	207
B. Definicja międzynarodowej federacji sportowej	207
C. Status stowarzyszeń zrzeszających międzynarodowe federacje sportowe	208
D. Liczba polskich związków sportowych zagrożonych degradacją	210
2. Polskie związki sportowe zagrożone degradacją (stan przyszły)	210
III. Skutki wydania decyzji w trybie art. 12b ustawy	211
IV. Wymóg dostosowania działalności polskich związków sportowych do wymogów ustawy o sporcie (art. 82 ustawy)	211
1. Zakres regulacji	211
2. Argumentacja „nieolimpijskich” polskich związków sportowych	212
3. Stanowisko judykatury	213

V. Finansowe (praktyczne) skutki braku przynależności do międzynarodowej federacji sportowej uznanej przez MKOl lub znajdującej się w wykazie Ministra Sportu	215
Art. 13. [Prawa polskiego związku sportowego]	215
I. Rys historyczny	216
II. Zakres regulacji art. 13	217
1. Pozycja prawna polskich związków sportowych	217
2. Monopol polskich związków sportowych	217
A. Monopol prawny – pojęcie i zakres	217
B. Monopolistyczna pozycja polskich związków sportowych w strukturze polskiego sportu	218
C. Pozycja polskich związków sportowych na tle pozycji federacji krajowych w innych krajach	219
3. Zakres uprawnień wyłącznych, o których mowa w art. 13 ust. 1	220
A. Wprowadzenie	220
B. Uprawnienia krajowe	220
C. Uprawnienia międzynarodowe	221
D. Relacja pomiędzy regułami gry a normami organizacyjnymi i dyscyplinarnymi	221
III. Reguły sportowe (art 13 ust. 1 pkt 2)	222
1. Zakres regulacji dotyczących reguł sportowych w ustawie o sporcie	222
2. Ustanawianie reguł sportowych	223
3. Charakter prawny reguł gry w doktrynie zagranicznej	224
4. Charakter reguł sportowych i ich odróżnienie od reguł organizacyjnych i dyscyplinarnych	224
A. Definicje wcześniejsze	224
B. Ostateczność decyzji w przedmiocie zastosowania sankcji za naruszenie reguły gry	225
C. Niedopuszczalność oceny reguł gry przy użyciu kryteriów proporcjonalności i „sprawiedliwości”	228
D. Konkluzja	228
5. Znaczenie reguł gry dla określania odpowiedzialności prawnokarnej i cywilnoprawnej	229
IV. Reguły organizacyjne (art. 13 ust. 1 pkt 2)	230
1. Zakres regulacji	230
2. Systemy licencyjne	231
A. Wprowadzenie	231

B. Rys historyczny – model licencyjny na gruncie ustawy o sporcie kwalifikowanym	231
C. Systemy licencyjne na gruncie przepisów unijnych	232
D. Systemy licencyjne w praktyce międzynarodowych federacji sportowych	233
E. Systemy licencyjne na gruncie ustawy o sporcie	233
F. Tryb odwoławczy od decyzji o odmowie przyznania licencji	234
G. Praktyka polskich związków sportowych	235
V. Reguły dyscyplinarne (art. 13 ust. 1 pkt 2)	236
VI. Relacja pomiędzy regułami sportowymi a regułami organizacyjnymi – kwestie sporne	237
VII. Relacje pomiędzy regułami organizacyjnymi i dyscyplinarnymi związków (art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy) a normami prawnymi	239
1. Doktryna zagraniczna	239
2. Stanowisko międzynarodowych federacji sportowych	240
3. Autonomia reguł gry oraz norm organizacyjnych i dyscyplinarnych	241
VIII. Reprezentowanie polskiego sportu w międzynarodowych federacjach sportowych (art. 13 ust. 1 pkt 4) – piramida międzynarodowa	242
IX. Reprezentowanie danej dyscypliny sportu w Polsce – piramida krajowa i rola regionalnych związków sportowych	244
X. Prawa pzs do wykorzystania wizerunku członków kadry narodowej (art. 13 ust. 4)	245
XI. Doping (art. 13 ust. 5)	245
Art. 14. [Prawo do wizerunku zawodnika]	246
I. Ustawodawstwo innych państw	247
II. Prawa pzs do wykorzystania wizerunku członków kadry narodowej	248
1. Zakres uprawnień polskich związków sportowych	248
2. Stanowisko judykatury	250
3. Stanowisko doktryny	251
III. Uprawnienia Polskiego Komitetu Olimpijskiego	252
Art. 15. [Liga zawodowa]	253
I. Zakres regulacji	254
II. Umowa pomiędzy polskim związkiem sportowym a spółką zarządzającą ligą zawodową (art. 15 ust. 5)	255

1. Zakres umowy pomiędzy polskim związkiem sportowym a spółką zarządzającą ligą zawodową	255
2. Zgoda na zawarcie umowy pomiędzy spółką zarządzającą ligą zawodową a pzs	256
3. Forma wydania zgody i odmowy wyrażenia zgody oraz tryb odwoławczy	258
4. Liga zawodowa prowadzona przez podmioty inne aniżeli polskie związki sportowe	259
III. Przykłady lig zawodowych w polskim sporcie	260
1. Ekstraklasa S.A.	260
2. Profesjonalna Liga Piłki Siatkowej S.A.	261
3. Pozostałe ligi zawodowe	262
Rozdział 4. Nadzór nad polskim związkiem sportowym	263
Art. 16. [Zakres i kryteria nadzoru, organ właściwy do jego sprawowania]	263
I. Rys historyczny i zmiany do art. 16 ustawy	264
II. Cel nadzoru i kontroli	265
III. Zakres nadzoru i kontroli nad polskimi związkami sportowymi	266
1. Nadzór a kontrola – różnice znaczeniowe	266
2. Zakres nadzoru i kontroli Ministra Sportu nad polskimi związkami sportowymi	268
A. Ogólne ramy uprawnień Ministra Sportu	268
B. Kryteria nadzoru i kontroli	270
C. Zasady prowadzenia kontroli polskich związków sportowych	270
D. Dodatkowe uprawnienia Ministra Sportu i Turystyki	271
3. Wyłączenia spod zakresu nadzoru	272
IV. Efektywność modelu nadzoru przyjętego przez ustawę o sporcie i możliwe zmiany modelu nadzoru w przyszłości	274
Art. 17–20. (uchylone)	275
Art. 21. [Zatwierdzenie lub odmowa zatwierdzenia statutu polskiego związku sportowego]	276
I. Zakres regulacji	276
II. Zatwierdzanie statutu	276
A. Zgoda na zatwierdzenie statutu a zgoda na założenie polskiego związku sportowego	276

B. Ocena celów i zadań statutowych pzs w zakresie ich zgodności z celami projektów realizowanych przez Ministerstwo Sportu	278
C. Forma zatwierdzenia statutu i odmowy jego zatwierdzenia oraz tryb odwoławczy	278
III. Zatwierdzanie zmian w statucie pzs przez ministra	280
A. Zakres zmian podlegających zatwierdzeniu	280
B. Forma zatwierdzenia zmian do statutu i odmowa zatwierdzenia zmian oraz tryb odwoławczy	282
Art. 22. [Środki nadzoru]	282
I. Geneza regulacji i rys historyczny	283
II. Środki nadzoru	283
1. Upomnienie władz pzs	283
2. Uchylenie decyzji władz polskiego związku sportowego	286
3. Wniosek do sądu o zawieszenie władz polskiego związku sportowego	286
4. Charakter prawny decyzji MSiT i tryb odwoławczy	287
Art. 23. [Środki nadzoru stosowane przez sąd powszechny]	287
I. Geneza regulacji	288
II. Zakres regulacji	288
1. Wniosek MSiT	288
2. Zawieszenie władz polskiego związku sportowego	288
A. Rys historyczny	288
B. Przesłanki wystąpienia z wnioskiem o zawieszenie władz polskiego związku sportowego	290
C. Kiedy można zastosować sankcję zawieszenia władz związku	290
D. Stanowisko międzynarodowych federacji sportowych	291
E. Ocena aktualnego stanu prawnego	293
3. Rozwiązanie związku	294
III. Kurator	294
Rozdział 5. Narodowy ruch olimpijski	296
Art. 24. [Polski Komitet Olimpijski]	296
I. Międzynarodowy Komitet Olimpijski (MKOl)	296
1. Karta Olimpijska	296
2. Charakter prawny MKOl i jego skład	297
3. Rola i zadania MKOl	299

II. Polski Komitet Olimpijski	300
1. Geneza Polskiego Komitetu Olimpijskiego	300
2. Charakter prawny Polskiego Komitetu Olimpijskiego	300
Art. 25. [Kompetencje Polskiego Komitetu Olimpijskiego]	302
I. Uprawnienia PKOl	303
II. Prawa do wizerunku zawodnika kadry olimpijskiej	303
III. Ochrona symboliki olimpijskiej i prawo do nazwy	304
Art. 26. [Polski Komitet Paraolimpijski]	305
I. Międzynarodowy ruch paraolimpijski	306
II. Polski ruch paraolimpijski	306
Rozdział 6. Wspieranie sportu przez organy władzy publicznej	308
Art. 27. [Wspieranie rozwoju sportu]	308
I. Formy wspierania sportu przez organy władzy publicznej	308
1. Wspieranie rozwoju sportu na podstawie ustawy o sporcie	308
2. Wspieranie rozwoju sportu na podstawie ustaw samorządowych	311
II. Dotacje celowe dla klubów sportowych (art. 27 w zw. z art. 28)	312
1. Geneza przepisu art. 27 ustawy o sporcie	312
2. Zakres zastosowania art. 27 w zw. z art. 28 ustawy o sporcie	313
3. Podstawa prawna do przyznania dotacji klubom sportowym	314
4. Właściwy organ	314
5. Treść uchwały o dotacji – cel publiczny, warunki oraz tryb finansowania	314
A. Wymogi ogólne	314
B. Przykładowe rodzaje celów publicznych w obszarze sportu	314
C. Cele związane ze sportem pośrednio – dopuszczalność	316
D. Sposób określenia celu publicznego	317
E. Warunki otrzymania dotacji	318
F. Tryb finansowania zadania własnego	318
a. Określenie procedury przyznania dotacji	318
b. Określenie sposobu kontroli wykorzystania dotacji	321

III. Wspieranie kultury fizycznej na podstawie przepisów odrębnych	323
Art. 28. [Dotacje celowe z budżetu jednostek samorządu terytorialnego]	325
I. Dodatkowe elementy uchwały rady gminy (lub innej jednostki samorządu terytorialnego) o dotacji	326
II. Komu przysługuje dotacja	328
1. Ograniczenia ustawowe	328
2. Wymóg działania na terenie danej gminy	329
3. Wymóg niedziałania w celu osiągnięcia zysku	329
4. Niedopuszczalność uchwał rady gminy przyznających dotacje konkretnym klubom	331
5. Wymóg zawarcia umowy o udzieleniu dotacji	332
Art. 29. [Wspieranie finansowe sportu]	334
I. Geneza i zakres regulacji	336
II. Centralny Ośrodek Sportu (art. 29 ust. 1a, 1b)	338
III. Upoważnienia dla ministra właściwego do spraw kultury fizycznej (art. 29 ust. 1 oraz ust. 7)	344
1. Zakres upoważnień	344
2. Dofinansowywanie uprawiania lub organizowania bądź promocji sportu (art. 29 ust. 1)	345
A. Praktyczne znaczenie art. 29 ust. 1	345
B. Programy Ministerstwa Sportu związane z wydawaniem i dystrybucją środków	346
C. Zasady przyznawania dofinansowania	346
D. Polskie związki sportowe jako adresaci decyzji Ministra Sportu wydanych w trybie art. 29 ust. 1 – kryteria udzielania dotacji	348
E. Pomoc publiczna	351
F. Dofinansowanie vs. finansowanie	352
3. Dofinansowanie na przygotowanie kadry narodowej (art. 29 ust. 7 ustawy)	354
IV. Upoważnienia dla pozostałych ministrów (art. 29 ust. 2, 3)	355
V. Finansowanie kosztów opieki zdrowotnej nad zawodnikami kadry narodowej (art. 29 ust. 4, 6)	356
VI. Koszty orzeczeń lekarskich dla zawodników poniżej 23. roku życia (art. 29 ust. 5)	359
Art. 29a. [Realizacja zadań w zakresie kultury fizycznej przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji]	361

I. Geneza przepisu	362
II. Zakres regulacji	363
1. Podstawa prawna	363
2. Charakter prawny Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji	363
3. Zakres zadań realizowanych przez Fundację	364
Art. 30. [Rady sportu]	364
I. Geneza i zakres regulacji	365
II. Rola rad sportu	367
III. Zasady powoływania i odwoływania członków rad sportu	369
IV. Regulamin działania rady sportu	370
V. Zakaz wynagradzania członków rady a diety i zwrot kosztów	371
Art. 31. [Stypendia sportowe, nagrody i wyróżnienia]	372
I. Systematyka przepisów dotyczących finansowego wsparcia sportu	372
II. Stypendia, nagrody i wyróżnienia sportowe ustanawiane i finansowane przez jst	373
1. Zakres regulacji przepisu	373
2. Stypendia oraz nagrody i wyróżnienia dla zawodników	374
A. Osoby, którym mogą być wypłacane stypendia sportowe, nagrody i wyróżnienia finansowane i ustanawiane przez jst	374
B. Za co mogą być przyznawane stypendia, nagrody i wyróżnienia	376
C. Ubezpieczenie społeczne stypendystów sportowych (wzmianka)	376
3. Stypendia i nagrody dla trenerów	376
A. Komu mogą być wypłacane nagrody i wyróżnienia finansowane i ustanawiane przez jst	376
B. Za co mogą być przyznawane stypendia, nagrody i wyróżnienia	377
III. Uchwała jst w sprawie stypendiów i nagród	378
Art. 32. [Stypendium finansowane z budżetu państwa]	380
I. Rys historyczny	384
II. Przyznanie stypendium członkowi kadry narodowej	385
III. Wypłata stypendium sportowego dla członka kadry narodowej/droga odwoławcza	390
IV. Zawieszanie i pozbawianie członka kadry narodowej stypendium sportowego	392

V. Egzekucja ze stypendium przyznanego w trybie art. 32 i ewentualna ochrona przeciwegzekucyjna	395
VI. Rozporządzenie wykonawcze do art. 32	396
Art. 32a. [Przyznanie stypendium sportowego pomimo braku wyników sportowych]	398
I. Geneza regulacji i rys historyczny	398
II. Zakres regulacji	399
1. Zakres uprawnień Ministra Sportu	399
2. Przesłanki przyznania stypendium w trybie art. 32a	399
3. Wysokość stypendium	400
4. Okres stypendium	401
5. Dodatkowe wymogi	401
6. Zasady przyznawania stypendium	402
Art. 33. [Stypendyści sportowi]	402
I. Zakres regulacji	403
II. Okres pobierania stypendium sportowego jako okres zatrudnienia	403
III. Ubezpieczenie społeczne sportowców – uwagi ogólne	404
IV. Ubezpieczenie społeczne stypendystów sportowych	405
1. Uwagi ogólne	405
2. Stypendyści sportowi objęci równocześnie ubezpieczeniem społecznym z innego tytułu (studenci, uczniowie, pracownicy)	406
3. Funkcjonariusze Policji i Służby Więziennej jako stypendyści sportowi	409
4. Zakres ochrony	411
5. Zaświadczenie o pobieraniu stypendium	412
Art. 34. [Nagrody i wyróżnienia przyznawane zawodnikom]	413
I. Rys historyczny i zmiany art. 34	415
II. Zakres regulacji	416
III. Osoby uprawnione do ubiegania się o wyróżnienie	417
1. Nagrody i wyróżnienia dla zawodników	417
2. Nagrody i wyróżnienia dla kadrowiczów	419
3. Nagrody i wyróżnienia dla rekordzistów świata	421
IV. Procedura przyznawania nagród i wyróżnień	421
1. Wypłata nagrody	421
2. Przyznanie wyróżnienia za wybitne osiągnięcia sportowe	423
V. Problematyka dopingu	424

Art. 35. [Odznaki, nagrody i wyróżnienia przyznawane trenerom] . . .	425
I. Zakres regulacji i rys historyczny	426
II. Osoby uprawnione do uzyskania wyróżnień i świadczeń na podstawie art. 35 ustawy	427
1. Wprowadzenie	427
2. Kategorie osób uprawnionych	427
3. Wymóg szczególnej aktywności i wybitnych osiągnięć . . .	430
III. Procedura przyznawania odznak, wyróżnień oraz nagród . . .	434
IV. Nagrody i wyróżnienia ustanawiane przez jst	436
V. Rozporządzenie wykonawcze	437
Art. 36. [Świadczenia dla Reprezentantów Polski]	437
I. Geneza i charakter prawny świadczenia z art. 36 ustawy	439
II. Przyznanie oraz wypłata świadczenia z art. 36 ustawy	440
III. Pozbawienie prawa do otrzymywania świadczenia z art. 36 ustawy	443
1. Przestanki pozbawienia prawa do świadczenia	443
2. Tryb odwoławczy	444
IV. Status świadczenia z art. 36 i zbieg z innymi regulacjami . . .	446
1. Świadczenie z art. 36 a ZUS i podatki	446
2. Świadczenie z art. 36 a status bezrobotnego	446
3. Egzekucja z otrzymywanego świadczenia na podstawie art. 36 i ewentualna ochrona przeciwegzekucyjna	446
Rozdział 7. Bezpieczeństwo w sporcie	449
Art. 37. [Orzeczenia lekarskie dla zawodników]	449
I. Zakres regulacji	449
II. Kto podlega obowiązkowi z art. 37 ustawy	450
III. Kto może wydać orzeczenie lekarskie o stanie zdrowia zawodnika	451
IV. Zakres i częstotliwość badań lekarskich w trybie art. 37	453
V. Możliwość odwołania od niekorzystnego orzeczenia lekarskiego	454
Art. 38. [Ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w uprawianym sporcie]	455
I. Zakres regulacji	455
II. Kto podlega obowiązkowi z art. 38 ust. 1	456
III. Na kim spoczywa obowiązek ubezpieczenia zawodnika w trybie art. 38 ust. 2	458
IV. Zakres i minimalna suma ubezpieczenia	459

Art. 39. 1–5. (uchylone)	462
Art. 40. 1–4. (uchylone)	462
Rozdział 8. Kwalifikacje zawodowe w sporcie	463
Art. 41. [Tytuły zawodowe w sporcie]	463
I. Zakres przepisu i nowelizacje	464
1. Zakres przepisu	464
2. Nowelizacje	464
II. Kto może być trenerem i instruktorem sportu?	467
1. Lista wymogów ustawowych	467
2. Przesłanka konieczności posiadania wykształcenia średniego lub średniego branżowego	468
A. Zakres przesłanki	468
B. Wykształcenie średnie branżowe	468
a. Wprowadzenie	468
b. Branżowa szkoła I stopnia	469
c. Branżowa szkoła II stopnia	470
3. Przesłanka wiedzy, doświadczenia oraz umiejętności	471
A. Możliwość weryfikacji spełnienia przesłanki	471
B. Systemy licencji trenerskich w polskich związkach sportowych	471
a. Wprowadzenie	471
b. Status prawny systemów licencji trenerskich i wątpliwości co do dopuszczalności ich stosowania	472
4. Wymóg niekaralności	478
Art. 42. (uchylony)	478
Rozdział 9. (uchylony)	479
Art. 43–45. (uchylone)	479
Rozdział 9a. Odpowiedzialność dyscyplinarna oraz rozstrzyganie sporów w sporcie	480
Art. 45a. [Trybunał Arbitrażowy do Spraw Sportu]	480
I. Arbitraż w sporcie	481
1. Arbitraż vs. sądownictwo powszechne w sporcie	481
2. Sądy Arbitrażowe w polskim sporcie	482
II. Charakter prawny i znaczenie Trybunału oraz zasady postępowania przed Trybunałem	483

1. Charakter prawny Trybunału	483
2. Trybunał Arbitrażowy w sprawach dyscyplinarnych	484
A. Geneza regulacji	484
B. Arbitraż przymusowy a klauzula arbitrażowa przez odesłanie	486
C. Normatywny arbitraż przymusowy (art. 45a ust. 3 ustawy) a postanowienia regulaminów międzynarodowych federacji sportowych	488
D. Zakres uprawnienia Trybunału Arbitrażowego w zakresie spraw dyscyplinarnych	489
E. Ocena normatywnego arbitrażu przymusowego w ustawie o sporcie w polskim prawie	490
3. Trybunał Arbitrażowy do Spraw Sportu jako zwykły sąd polubowny	492
A. Rodzaje rozpatrywanych spraw	492
B. Klauzula arbitrażowa przez odesłanie w sprawach arbitrażowych	493
C. Zespół orzekający	493
4. Praktyka orzecznicza Trybunału	494
III. Arbitrzy Trybunału	495
1. Cechy, jakie musi spełniać kandydat na arbitra	495
2. Tryb powoływania arbitrów	496
3. Możliwość kwestionowania wyroków Trybunału Arbitrażowego do Spraw Sportu przy PKOl w polskim sporcie w oparciu o argumenty w sprawie Pechstein	496
Art. 45b. [Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej; kary dyscyplinarne]	499
I. Wprowadzenie do odpowiedzialności dyscyplinarnej	499
A. Ogólne zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej	499
B. Odpowiedzialność dyscyplinarna na podstawie regulacji normatywnych	500
C. Odpowiedzialność dyscyplinarna na podstawie regulacji prywatnych	503
II. Odpowiedzialność dyscyplinarna w sporcie	504
1. Cel i funkcja odpowiedzialności dyscyplinarnej w sporcie	504
2. Charakter prawny odpowiedzialności dyscyplinarnej w sporcie	504
3. Odpowiedzialność dyscyplinarna w sporcie a arbitraż	505

4. Aktualny stan prawny w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej w sporcie	506
5. Zakres regulacji art. 45b	507
6. Regulamin dyscyplinarny	507
7. Rodzaje kar	508
8. Ujawnianie publiczne informacji o nałożeniu kary dyscyplinarnej	508
9. Zbieg odpowiedzialności dyscyplinarnej z odpowiedzialnością karną, cywilną i administracyjną . .	510
10. Odpowiedzialność dyscyplinarna podmiotów innych aniżeli osoby fizyczne (art. 45b ust. 3)	511
11. Odpowiedzialność dyscyplinarna osób zaangażowanych w wyścigi konne oraz myśliwych	513
12. Praktyka polskich związków sportowych	513
Art. 45c. [Skarga do Trybunału]	514
I. Zakres regulacji	514
II. Postępowanie przed Trybunałem Arbitrażowym do Spraw Sportu	515
1. Rodzaje postępowań	515
2. Podstawa prawna do rozstrzygania spraw przez Trybunał	516
3. Odwołania od decyzji dyscyplinarnych polskich związków sportowych	516
A. Charakter prawny postępowań	516
B. Skarga do Trybunału	517
C. Różnice pomiędzy odwołaniem od decyzji regulaminowej a odwołaniem od decyzji dyscyplinarnej i wpływ charakteru decyzji na prawa ukaranego	517
D. Odwołanie/skarga do sądu powszechnego	520
4. Wyłączenie kompetencji Trybunału	520
Art. 45d. [Rozstrzygnięcia Trybunału; skarga kasacyjna od orzeczenia Trybunału]	520
I. Zakres regulacji i rys historyczny	521
II. Uchylenie decyzji dyscyplinarnej i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania	522
III. Skarga do Sądu Najwyższego	523
1. Przesłanki skierowania skargi do Sądu Najwyższego	523
2. Termin i tryb wniesienia skargi	524

Art. 45e. [Sprawy dyscyplinarne dotyczące dopingu – wyłączenie stosowania przepisów]	524
I. Geneza przepisu	525
II. Zakres nowelizacji z 2016 r.	525
III. Zwalczanie dopingu w sporcie	526
IV. Przepisy antydopingowe POLADA	527
V. Problematyka zwrotu nagród i korzyści otrzymanych od organizatorów zawodów sportowych	528
Rozdział 10. Przepisy karne	530
Art. 46. [Korupcja sportowa]	530
I. Ogólna charakterystyka przepisów prawnokarnych w ustawie o sporcie	531
1. Przepisy prawnokarne w ustawie o sporcie	531
2. Sposób omówienia przepisów karnych w komentarzu ...	532
3. Przedmiot ochrony	533
4. Strona przedmiotowa	534
5. Podmiot	535
6. Strona podmiotowa	535
II. Poprzedni stan prawny w zakresie łapówkarstwa sportowego	535
1. Poprzedni stan prawny	535
III. Przedmiot regulacji	536
IV. Przygotowanie do popełnienia przestępstwa z art. 46 ustawy oraz usiłowanie popełnienia tego przestępstwa ...	538
1. Przygotowanie do popełnienia przestępstwa z art. 46 ustawy	538
2. Usiłowanie popełnienia przestępstwa z art. 46 ustawy ...	538
V. Przedmiot ochrony	540
VI. Strona przedmiotowa przestępstwa	540
1. Wprowadzenie	540
2. Korzyści	541
3. Zawody sportowe	541
4. Organizator zawodów	542
5. Nieuczciwe zachowanie – (nielegalna) nagroda za wygranie meczu?	544
6. Wpływ na wynik lub przebieg zawodów	545
7. „Odpuszczanie” meczów w świetle przepisów karnych ...	545
VII. Podmiot przestępstwa	546

VIII. Strona podmiotowa	546
IX. Sankcja karna	547
Art. 47. [Nieuczciwy udział w zakładach wzajemnych]	548
I. Zakres i przedmiot regulacji	548
1. Wprowadzenie i rys historyczny	548
2. Przedmiot regulacji	549
II. Przygotowanie do popełnienia przestępstwa i usiłowanie jego popełnienia	550
III. Przedmiot ochrony	550
IV. Strona przedmiotowa	551
V. Podmiot	552
VI. Strona podmiotowa	552
VII. Sankcja karna	553
Art. 48. [Płatna protekcja w sporcie]	554
I. Zakres i przedmiot regulacji	555
1. Wprowadzenie i nowelizacje przepisu	555
2. Przedmiot regulacji	556
II. Przygotowanie do popełnienia przestępstwa i usiłowanie jego popełnienia	556
III. Przedmiot ochrony	557
IV. Strona przedmiotowa	557
V. Podmiot	561
VI. Strona podmiotowa	561
VII. Sankcja karna	561
Art. 49. [Klauzula bezkarności]	562
I. Geneza regulacji	562
II. Warunki skorzystania z możliwości uniknięcia kary	563
Art. 50. (uchylony)	564
Art. 51. [Bezprawne wykorzystywanie symboli i nazw olimpijskich]	564
I. Zakres regulacji	564
II. Przedmiot ochrony	565
III. Strona przedmiotowa	565
IV. Podmiot	566
V. Strona podmiotowa	566
VI. Sankcja	567
Art. 52. [Tryb postępowania w sprawach o bezprawne wykorzystanie praw wyłącznych]	567
I. Geneza regulacji	567
II. Zakres regulacji	567

Rozdział 11. Zmiany w przepisach obowiązujących	569
Rozdział 12. Przepisy przejściowe i końcowe	573
Art. 82. [Dostosowanie działalności polskich związków sportowych do wymogów ustawy]	573
Art. 83. [Dostosowanie działalności klubów i związków sportowych do wymogów ustawy]	574
Art. 84. [Komisja do Zwalczenia Dopingu w Sporcie]	574
Art. 85. [Stypendia i świadczenia pieniężne – reguły kolizyjne] ...	574
Art. 86. [Ewidencje uczniowskich klubów sportowych – zasada kontynuacji]	575
Art. 87. [Tytuł trenera i instruktora – zachowanie uprawnień] ...	575
Art. 88. [Zgoda na prowadzenie kursów trenerskich – zachowanie ważności]	575
Art. 89. [Dokumenty do uprawiania żeglarstwa – zachowanie ważności]	575
Art. 89a. [Terenowe jednostki organizacyjne Aeroklubu Polskiego]	576
Art. 90. [Fundusz Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów] ..	576
Art. 91. [Przepisy wykonawcze]	576
Art. 92. [Minister właściwy do spraw kultury fizycznej – zmiana terminologii ustawowej]	578
Art. 93. [Przepis derogacyjny]	578
Art. 94. [Wejście w życie ustawy]	578
Ustawa z dnia 21 kwietnia 2017 r. o zwalczaniu dopingu w sporcie	579
Rozdział 1. Przepisy ogólne	581
Art. 1. [Zakres przedmiotowy ustawy]	581
Art. 2. [Definicje legalne]	581
Art. 3. [Doping w sporcie]	582
Rozdział 2. Polska Agencja Antydopingowa	584
Art. 4. [Status prawny Polskiej Agencji Antydopingowej; nadzór nad Agencją; statut Agencji]	584
Art. 5. [Zadania Agencji]	584
Art. 6. [Organy Agencji]	586
Art. 7. [Zadania Dyrektora Agencji]	586

Art. 8. [Osoby, przy pomocy których działa Dyrektor Agencji] . . .	586
Art. 9. [Wymagania na stanowisku Dyrektora Agencji; podstawy odwołania Dyrektora Agencji]	587
Art. 10. [Powołanie, odwołanie i kadencja Dyrektora Agencji] . . .	587
Art. 11. [Nabór na stanowisko Dyrektora Agencji]	588
Art. 12. [Zadania Rady Agencji]	590
Art. 13. [Skład Rady Agencji]	590
Art. 14. [Podstawy odwołania członka Rady Agencji lub ustania członkostwa w Radzie Agencji]	590
Art. 15. [Powołanie, odwołanie, kadencja członków Rady Agencji]	591
Art. 16. [Przewodniczący Rady Agencji i jego zastępca]	591
Art. 17. [Posiedzenia Rady Agencji]	591
Art. 18. [Podejmowanie uchwał przez Radę Agencji]	592
Art. 19. [Wyłączenie członka Rady Agencji od udziału w sprawie]	592
Art. 20. [Zwrot kosztów przysługujący członkom Rady Agencji] . . .	593
Rozdział 3. Kontrola antydopingowa	594
Art. 21. [Obowiązek poddania się kontroli antydopingowej]	594
Art. 22. [Wymagania na stanowisku kontrolera]	594
Art. 23. [Szkolenie kontrolerów]	595
Art. 24. [Przeprowadzenie egzaminu; komisja egzaminacyjna] . . .	596
Art. 25. [Części egzaminu; warunki przystąpienia do egzaminu; ponowne przystąpienie do egzaminu bez odbycia powtórnego szkolenia]	596
Art. 26. [Certyfikat kontrolera; ponowne szkolenie]	597
Art. 27. [Delegacja ustawowa]	598
Art. 27a. [Dane osobowe kontrolerów przetwarzane w związku z planowaniem i przeprowadzaniem kontroli antydopingowej]	598
Art. 28. [Obowiązki i uprawnienia kontrolerów w toku kontroli antydopingowej; protokół kontroli antydopingowej]	599
Art. 29. [Przetwarzanie danych osobowych przez Agencję]	600
Rozdział 4. Gospodarka finansowa Agencji	603
Art. 30. [Przychody Agencji; prowadzenie działalności gospodarczej przez Agencję]	603
Art. 31. [Plan finansowy Agencji]	604

Art. 32. [Rok obrotowy Agencji]	604
Art. 33. [Fundusze własne Agencji]	605
Art. 34. [Badanie rocznego sprawozdania finansowego Agencji]	605
Rozdział 5. Panel Dyscyplinarny	606
Art. 35. [Zadania Panelu]	606
Art. 36. [Członkowie Panelu]	606
Art. 37. [Ustanie członkostwa w Panelu]	607
Art. 38. [Powołanie, odwołanie i kadencja członków Panelu]	607
Art. 39. [Przewodniczący Panelu; wybór przewodniczącego i członków składów orzekających]	607
Art. 40. [Rozpoznanie sprawy przez Panel]	608
Art. 41. [Wyłączenie członka Panelu od udziału w sprawie]	608
Art. 42. [Wynagrodzenie przysługujące członkowi Panelu]	609
Art. 43. [Obsługa Panelu]	609
Rozdział 6. Współpraca krajowa w zwalczaniu dopingu w sporcie	610
Art. 44. [Informacje przekazywane Agencji przez inne organy]	610
Art. 45. [Współpraca ministra właściwego do spraw zdrowia z Agencją]	610
Art. 46. [uchylony]	611
Art. 47. [Dofinansowanie działań w celu przeciwdziałania dopingowi w sporcie]	611
Rozdział 6a. Polskie Laboratorium Antydopingowe	612
Art. 47a. [Status prawny Polskiego Laboratorium Antydopingowego; nadzór; statut Laboratorium]	612
Art. 47b. [Zadania Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	612
Art. 47c. [Organy Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	613
Art. 47d. [Zadania Dyrektora Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	613
Art. 47e. [Osoby, przy pomocy których działa Dyrektor Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	614
Art. 47f. [Wymagania na stanowisku Dyrektora Polskiego Laboratorium Antydopingowego; przesłanki odwołania]	614

Art. 47g. [Procedura powołania i odwołania Dyrektora Polskiego Laboratorium Antydopingowego; kadencja]	616
Art. 47h. [Nabór na stanowisko Dyrektora Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	616
Art. 47i. [Zadania Rady Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	618
Art. 47j. [Członkowie Rady Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	618
Art. 47k. [Ustanie członkostwa w Radzie Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	619
Art. 47l. [Procedura powołania i odwołania członków Rady Polskiego Laboratorium Antydopingowego; kadencja]	619
Art. 47m. [Przewodniczący Rady Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	619
Art. 47n. [Posiedzenia Rady Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	620
Art. 47o. [Uchwały Rady Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	620
Art. 47p. [Wyłączenie członka Rady Polskiego Laboratorium Antydopingowego od udziału w sprawie]	621
Art. 47q. [Zwrot kosztów przysługujący członkom Rady Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	621
Rozdział 6b. Gospodarka finansowa Laboratorium	622
Art. 47r. [Przychody Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	622
Art. 47s. [Roczny plan finansowy Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	623
Art. 47t. [Fundusze własne Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	624
Art. 47u. [Badanie i zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego Polskiego Laboratorium Antydopingowego]	624
Rozdział 6c. Działalność Laboratorium	626
Art. 47v. [Stosowanie standardów międzynarodowych Światowej Agencji Antydopingowej]	626
Art. 47w. [Współpraca z uczelniami i instytucjami badawczymi]	626

Rozdział 6d. Jednostka do spraw Zarządzania Paszportem Zawodnika (APMU)	628
Art. 47x. [Jednostka do spraw Zarządzania Paszportem Zawodnika]	628
Rozdział 7. Przepisy karne	629
Art. 48. [Podawanie zawodnikowi substancji zabronionej]	629
Art. 49. [Udostępnianie substancji zabronionej lub obrót substancją zabronioną bez zezwolenia]	629
Rozdział 8. Przepis zmieniający	631
Art. 50.	631
Rozdział 9. Przepisy dostosowujące, przejściowe i końcowe ...	632
Art. 51. [Utworzenie Polskiej Agencji Antydopingowej]	632
Art. 52. [Zniesienie Komisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie] ...	632
Art. 53. [Przejęcie przez Agencję składników majątkowych i niemajątkowych biura Komisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie; należności i zobowiązania biura Komisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie]	633
Art. 54. [Dyrektor i pracownicy biura Komisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie; kontrolerzy antydopingowi Komisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie]	633
Art. 55. [Niezakończone sprawy wszczęte przez Komisję do Zwalczenia Dopingu w Sporcie]	634
Art. 56. [Plan finansowy Agencji na rok 2017]	634
Art. 57. [Maksymalny limit wydatków budżetu państwa]	634
Art. 58. [Pierwszy skład Rady Agencji i Panelu]	635
Art. 59. [Wejście w życie]	635
Statut Trybunału Arbitrażowego do Spraw Sportu w Lozannie (CAS) w wersji obowiązującej od 1 lipca 2020 r.	637
Bibliografia	679